INFORMATICS DEVELOPMENT AGENCY
Digitally signed by INFORMATICS DEVELOPMENT AGENCY
Date: 2017.11.20 14:13:30 EET
Reason:
Location: Athens

Αθήνα, 20 Νοεμβρίου 2017
Αριθμ. Πρωτ.: Φ80020/οικ.49618/Δ15.831

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΣΘΕΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΤΜΗΜΑΤΑ Α΄ & Β΄
Fax : 2103368148
Τηλέφωνα : 2131516774, -777, - 844
(μισθωτοί ιδιωτικού τομέα)
2131516746, -748, -778
(μισθωτοί δημ. τομέα & αυτοαπασχολούμενοι)
E-mail : proasf@ypakp.gr
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ & ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
Fax : 2103368099
Τηλέφωνο : 2131516857
E-mail : doikepoptia@ypakp.gr
Ταχ. Δ/νση : Σταδίου 29
Ταχ. Κωδικας : 10110 Αθήνα

Προς: **ΕΤΕΑΕΠ**
α. Γραφείο Διοικητή
Φιλελλήνων 13 -15, 10557 Αθήνα
β. Αυτοτελές Τμήμα Υποστήριξης Ασφάλισης & Παροχών
Σταδίου 24, 10561 Αθήνα

Κοιν.: **1. ΕΦΚΑ**
Διεύθυνση Απονομής Συντάξεων
Τμήμα Συγχ/νων Ταμείων & Επικουρικής Σύνταξης
Ακαδημίας 22 , 10671 Αθήνα

2. Εθνική Αναλογιστική Αρχή
Σταδίου 29, 10110 Αθήνα

ΘΕΜΑ: Γνωστοποίηση διατάξεων του άρθρου 16 του ν. 4488/2017, σχετικά με την επικουρική σύνταξη του ΕΤΕΑΕΠ.

Σας γνωρίζουμε ότι στο **ΦΕΚ 137/13.9.2017, τεύχος Α΄**, δημοσιεύθηκε ο **νόμος 4488** *«Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις»,* με το **άρθρο 16** του οποίου τροποποιείται το άρθρο 42 του ν. 4052/2012 (Α΄41).

Ειδικότερα, αντικαθίσταται από 13.5.2016 η **υποπερίπτωση βα της περίπτωσης β της παρ. 5 του άρθρου 42 του ν. 4052/2012**, που είχε προστεθεί με την παρ. 1 του άρθρου 96 του ν. 4387/2016 (Α΄85) και αφορά **τον υπολογισμό του (Α) τμήματος της επικουρικής σύνταξης για χρόνο ασφάλισης μέχρι 31.12.2014,** για ασφαλισμένους μέχρι 31.12.2013.

Ι. ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Οι διατάξεις του κοινοποιούμενου άρθρου 16 αφορούν όλους **τους ασφαλισμένους του Κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης του Ενιαίου Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών (ΕΤΕΑΕΠ)** που ασφαλίστηκαν για πρώτη φορά **μέχρι 31.12.2013,** οι οποίοι καταθέτουν αίτηση συνταξιοδότησης από 1.1.2015 και εφεξής και συγχρόνως η καταβολή της σύνταξής τους αρχίζει από 1.1.2015 και μετά.

ΙΙ. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΟΣΟΥ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΓΙΑ ΧΡΟΝΟ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΕΧΡΙ 31.12.2014

1. Σύμφωνα με το άρθρο 42 παρ. 5β του ν.4052/2012, όπως έχει τροποποιηθεί, για τους ασφαλισμένους μέχρι 31.12.2013, οι οποίοι καταθέτουν αίτηση συνταξιοδότησης από την 1.1.2015 και εφεξής (και με έναρξη καταβολής της σύνταξης από 1.1.2015 και εφεξής), το ποσό της επικουρικής σύνταξης αποτελείται από το άθροισμα δύο τμημάτων:

- το (Α) τμήμα της σύνταξης που αντιστοιχεί στο χρόνο ασφάλισής τους έως 31.12.2014 υπολογίζεται με βάση ποσοστό αναπλήρωσης 0,45% για κάθε έτος ασφάλισης επί των συντάξιμων αποδοχών κάθε ασφαλισμένου που υπεβλήθησαν σε εισφορές υπέρ επικουρικής ασφάλισης (συντάξιμες αποδοχές Χ έτη ασφάλισης Χ 0,45%) (υποπερ. βα).
- το (Β) τμήμα της σύνταξης που αντιστοιχεί στο χρόνο ασφάλισής τους από 1.1.2015 και εφεξής υπολογίζεται με το διανεμητικό σύστημα προκαθορισμένων εισφορών με νοητή κεφαλαιοποίηση, όπως αυτό εξειδικεύεται στην ΥΑ οικ.23123/785/7.6.2016 (Β΄1604) (υποπερ. ββ).

2. Εξυπακούεται ότι για ασφαλισμένους που υποβάλλουν αίτηση συνταξιοδότησης από 1.1.2015 και εφεξής, με έναρξη καταβολής της σύνταξης μετά την 1.1.2015, πλην όμως δεν έχουν πραγματοποιήσει χρόνο επικουρικής ασφάλισης από 1.1.2015 και μετά, το ποσό της επικουρικής τους σύνταξης υπολογίζεται αποκλειστικά σύμφωνα με την υποπερίπτωση βα του άρθρου 42 παρ. 5β του ν. 4052/2012, ήτοι 0,45**%** Χ έτη ασφάλισης Χ συντάξιμες αποδοχές. Για τον υπολογισμό, το σύνολο του χρόνου ασφάλισης μέχρι 31.12.2014 λαμβάνεται υπόψη με μαθηματική ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων.

3. Επίσης, στις περιπτώσεις **συνταξιοδότησης με προϋποθέσεις μειωμένης σύνταξης λόγω γήρατος**, το προβλεπόμενο από το άρθρο 145 παρ. 3 του ν. 3655/2008 (Α΄58) ποσοστό μείωσης (1/200 για κάθε μήνα που υπολείπεται από το όριο ηλικίας πλήρους συνταξιοδότησης μέχρι πέντε έτη) εφαρμόζεται στο (Α) τμήμα της επικουρικής σύνταξης που αντιστοιχεί στο χρόνο ασφάλισης μέχρι 31.12.2014, το οποίο υπολογίζεται σύμφωνα με την υποπερίπτωση βα του άρθρου 42 παρ. 5β του ν.4052/2012, όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή της με το άρθρο 16 του ν. 4488/2017.

Το ανωτέρω ποσοστό μείωσης **δεν** εφαρμόζεται στο (Β) τμήμα της επικουρικής σύνταξης που αντιστοιχεί στο χρόνο ασφάλισης από 1.1.2015 και μετά, το οποίο υπολογίζεται με το διανεμητικό σύστημα προκαθορισμένων εισφορών με νοητή κεφαλαιοποίηση (υποπερ. ββ) **ούτε** φυσικά στους ασφαλισμένους από 1.1.2014 που συνταξιοδοτούνται πλήρως με το νέο σύστημα.

4. Προσαύξηση επικουρικής σύνταξης λόγω καταβολής αυξημένων εισφορών ή παράλληλης ασφάλισης.

Με την παρ. 2 του άρθρου 96 του ν. 4387/2016, όπως αυτή ισχύει μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 1 του άρθρου 56 του ν. 4445/2016 (Α΄236), προβλέπεται, μεταξύ άλλων, προσαύξηση του ποσού της επικουρικής σύνταξης για όσους κατέβαλλαν αυξημένες εισφορές ή είχαν παράλληλη επικουρική ασφάλιση σε περισσότερους του ενός ενταχθέντες στο ΕΤΕΑΕΠ (τ.ΕΤΕΑ) φορείς επικουρικής ασφάλισης, με ανάλογη εφαρμογή στο ΕΤΕΑΕΠ των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 30, της παρ. 5 του άρθρου 36 και της παρ. 4 του άρθρου 17 του ν. 4387/2016, όπως ισχύουν, για όσους καταθέτουν αίτηση και συνταξιοδοτούνται από το ΕΤΕΑΕΠ από 1.1.2015 και μετά *(σχετ. οι εγκύκλιοι του*

Υπουργείου με αριθμ. πρωτ.Φ80020/οικ.26308/Δ15.476/30.6.2016 με ΑΔΑ: ΩΤΝ4465Θ1Ω-ΣΕΕ και Φ80020/οικ.671/Δ15.12/31.1.2017 με ΑΔΑ: 63ΑΙ465Θ1Ω-11Ν).

Διευκρινίζεται ότι η ανωτέρω προσαύξηση της παρ. 1 του άρθρου 30 του ν. 4387/2016, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, ήτοι 0,075% για καθεμία ποσοστιαία μονάδα (1%) επιπλέον εισφοράς για κάθε έτος που έχει καταβληθεί επιπλέον εισφορά επί του συντάξιμου μισθού στον οποίο υπολογίστηκε η επιπλέον εισφορά, εφαρμόζεται **μόνο** στο (Α) τμήμα της επικουρικής σύνταξης που αντιστοιχεί στο χρόνο ασφάλισης μέχρι 31.12.2014 και το οποίο υπολογίζεται με το σύστημα καθορισμένων παροχών και με ετήσιο ποσοστό αναπλήρωσης 0,45% για κάθε έτος ασφάλισης επί του συντάξιμου μισθού *(άρθρο 42 παρ. 5β υποπερ. βα του ν. 4052/2012)*.

Η προσαύξηση αυτή δεν ισχύει για τα πρόσωπα που εξαιρούνται σύμφωνα με το άρθρο 30 παρ. 1 του ν. 4387/2016, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με το άρθρο 24 του ν. 4445/2016 και το άρθρο 7 του ν. 4488/2017.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ:
Για χρόνο ασφάλισης από 1.1.2014 και εφεξής (για τους ασφαλισμένους από την 1.1.2014) και για χρόνο ασφάλισης από 1.1.2015 και εφεξής (για τους ασφαλισμένους μέχρι 31.12.2013 που καταθέτουν αίτηση και συνταξιοδοτούνται από 1.1.2015), **δεν εφαρμόζονται γενικές διατάξεις για μείωση ή προσαύξηση του ποσού της επικουρικής σύνταξης,** καθώς κατά τον υπολογισμό της σύνταξης με το σύστημα νοητής κεφαλαιοποίησης και την ΥΑ οικ.23123/785/7.6.2016 (Β΄1604) λαμβάνονται υπόψη το ύψος των συσσωρευμένων ασφαλιστικών εισφορών στην ατομική μερίδα του ασφαλισμένου και το προσδόκιμο ζωής κατά τη συνταξιοδότηση.

5. Για τις συντάξεις που υπολογίζονται σύμφωνα με το άρθρο 42 του ν. 4052/2012, όπως αυτό έχει τροποποιηθεί και ισχύει, **δεν προβλέπεται κατώτατο ή ανώτατο όριο επικουρικής σύνταξης** λόγω γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου.

Παράδειγμα:
Ασφαλισμένος με 35 έτη και 4 μήνες επικουρικής ασφάλισης και συντάξιμες αποδοχές 1000 ευρώ, διακόπτει την εργασία και την επικουρική του ασφάλισή στις 30.4.2015, υποβάλλει αίτηση συνταξιοδότησης στο ΕΤΕΑΕΠ στις 15.5.2015 και η ημερομηνία έναρξης καταβολής της επικουρικής του σύνταξης είναι 1.6.2015. Το τμήμα της επικουρικής του σύνταξης για το χρόνο ασφάλισης μέχρι 31.12.2014 (35 έτη) υπολογίζεται ως εξής:
1000 Χ 35 Χ 0,45% = **157,50 ευρώ**

ΙΙΙ. ΣΥΝΤΑΞΙΜΕΣ ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ (υποπερίπτωση βαα)

Για τον υπολογισμό του (Α) τμήματος της επικουρικής σύνταξης που αντιστοιχεί στο χρόνο ασφάλισης μέχρι και 31.12.2014, λαμβάνονται υπόψη ως συντάξιμες αποδοχές των **μισθωτών** ο μέσος όρος των μηνιαίων αποδοχών του ασφαλισμένου που υπεβλήθησαν σε εισφορές υπέρ επικουρικής ασφάλισης (συμπεριλαμβανομένων των δώρων Χριστουγέννων, Πάσχα και επιδομάτων αδείας για τα οποία έχουν καταβληθεί εισφορές) για το χρονικό διάστημα από 1.1.2002 έως και 31.12.2014.

Ο μέσος όρος μηνιαίων αποδοχών του ασφαλισμένου προκύπτει από το πηλίκο της διαίρεσης του **συνόλου των μηνιαίων αποδοχών** του ασφαλισμένου επί των οποίων

έχουν καταβληθεί εισφορές υπέρ επικουρικής ασφάλισης (και μέχρι του ανωτάτου ορίου ασφαλιστέων αποδοχών όπως και όπου αυτό προβλεπόταν) **δια του συνολικού χρόνου ασφάλισής του από 1.1.2002 μέχρι και 31.12.2014** (αναγόμενος ο χρόνος αυτός σε μήνες, π.χ. πλήρης μήνας για το τ. ΕΤΕΑΜ = 25 ημέρες ασφάλισης).

Για τον υπολογισμό των συντάξιμων αποδοχών λαμβάνονται υπόψη οι αποδοχές του ασφαλισμένου για κάθε ημερολογιακό έτος, αναπροσαρμοζόμενες σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 4387/2016, όπως αυτή έχει προστεθεί με την παρ. 2 του άρθρου 94 του ν. 4461/2017 (Α΄38). Συνεπώς, **οι αποδοχές του ασφαλισμένου για κάθε ημερολογιακό έτος προσαυξάνονται/αναπροσαρμόζονται κατά τη μεταβολή του μέσου ετήσιου γενικού δείκτη τιμών καταναλωτή (ΔτΚ)** της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής.

Οδηγίες υπολογισμού συντάξιμων αποδοχών βάσει της μεταβολής του μέσου ετήσιου γενικού δείκτη τιμών καταναλωτή της ΕΛΣΤΑΤ έχουν ήδη δοθεί στον ΕΦΚΑ και το ΕΤΕΑΕΠ με το με αριθμ. πρωτ. οικ.15726/605/5.4.2017 έγγραφο του Υπουργείου μας, με ΑΔΑ: 7ΙΣΒ465Θ1Ω-ΘΕΒ.

<u>Παράδειγμα 1</u> (υπολογισμός του μέχρι 31.12.14 ποσού σύνταξης):

Μισθωτός, ασφαλισμένος στο ΕΤΕΑΕΠ (τ. ΤΕΑΥΕΚ) με χρόνο επικουρικής ασφάλισης από 01/07/1988 έως 31/12/2015, αποχώρησε από την εργασία του την 31/12/2015, υπέβαλε αίτηση συνταξιοδότησης την 12/01/2016 και συνταξιοδοτείται την 1/2/2016.
Το συνολικό ποσοστό εισφορών επικουρικής ασφάλισης ήταν 7,2% επί του συνόλου των μηνιαίων αποδοχών για την περίοδο 01/07/1988 – 30/11/2013 και 6% για το υπόλοιπο διάστημα ασφάλισης.
Ο υπολογισμός των συντάξιμων αποδοχών του θα γίνει βάσει των μηνιαίων αποδοχών του, επί των οποίων έγιναν κρατήσεις για επικουρική ασφάλιση από το έτος 2002 έως το έτος 2014:

Έτος	Μηνιαίες αποδοχές	Ετήσιες αποδοχές	Σωρευτικός ΔτΚ για συνταξιοδότηση το έτος 2016	Ετήσιες αποδοχές αναπρ/σμένες με το ΔτΚ
2002	860,00	12.040,00	1,30263	15.683,63
2003	950,00	13.300,00	1,25858	16.739,07
2004	1.100,00	15.400,00	1,22311	18.835,85
2005	1.150,00	16.100,00	1,18175	19.026,11
2006	1.190,00	16.660,00	1,14510	19.077,41
2007	1.250,00	17.500,00	1,11283	19.474,53
2008	1.400,00	19.600,00	1,06798	20.932,32
2009	1.600,00	22.400,00	1,05521	23.636,63
2010	1.670,00	23.380,00	1,00771	23.560,34
2011	1.700,00	23.800,00	1,00000	23.800,00
2012	1.300,00	18.200,00	1,00000	18.200,00
2013	1.300,00	18.200,00	1,00000	18.200,00
2014	1.100,00	15.400,00	1,00000	15.400,00
			Σύνολο αποδοχών	252.565,88
			Σύνολο χρόνου (μήνες)	156,00
			Συντάξιμες αποδοχές	1.619,01

Ο υπολογισμός του (Α) τμήματος της επικουρικής σύνταξης για χρόνο ασφάλισης μέχρι τις 31/12/2014 είναι ως εξής:
Οι αποδοχές κάθε έτους από το 2002 έως και το 2014 αναπροσαρμόζονται κατά τη μεταβολή του γενικού ΔτΚ έως και το αμέσως προηγούμενο της συνταξιοδότησης έτος. Δηλαδή, οι αποδοχές του έτους 2002 αναπροσαρμόζονται με συντελεστή που αφορά το χρονικό διάστημα 2003-2015, οι αποδοχές του έτους 2003 με συντελεστή που αφορά το χρονικό διάστημα 2004-2015 κ.ο.κ.
Οι συντάξιμες αποδοχές ισούνται με το πηλίκο της διαίρεσης του συνόλου των μηνιαίων αποδοχών, αναπροσαρμοσμένων όπως παραπάνω περιγράφεται, δια του συνολικού χρόνου ασφάλισης κατά το παραπάνω διάστημα.
Επί των συνταξίμων αποδοχών εφαρμόζεται συντελεστής 0,45% για κάθε έτος ασφάλισης.
Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται αναλογικά το άρθρο 30 παρ. 1 του ν. 4387/2016, όπως ισχύει.

<u>Παράδειγμα 2</u> (υπολογισμός του μέχρι 31.12.14 ποσού σύνταξης):

Μισθωτός, ασφαλισμένος στο ΕΤΕΑΕΠ (τ. ΕΤΕΑΜ), με χρόνο ασφάλισης από 01/07/1988 έως 30/05/2016 αποχώρησε από την εργασία του την 30/05/2016, υπέβαλε αίτηση συνταξιοδότησης στον επικουρικό φορέα την 02/06/2017 και συνταξιοδοτείται από την ίδια ημερομηνία.
Ο υπολογισμός των συντάξιμων αποδοχών του θα γίνει βάσει των μηνιαίων αποδοχών του επί των οποίων έγιναν κρατήσεις για επικουρική ασφάλιση από το έτος 2002 έως το έτος 2014:

Έτος	Μηνιαίες αποδοχές	Ετήσιες αποδοχές	Σωρευτικός ΔτΚ για συνταξιοδότηση το έτος 2017	Ετήσιες αποδοχές αναπρ/σμένες με το ΔτΚ
2002	860,00	12.040,00	1,29187	15.554,14
2003	950,00	13.300,00	1,24819	16.600,87
2004	1.100,00	15.400,00	1,21301	18.680,33
2005	1.150,00	16.100,00	1,17199	18.869,02
2006	1.190,00	16.660,00	1,13565	18.919,89
2007	1.250,00	17.500,00	1,10364	19.313,74
2008	1.400,00	19.600,00	1,05916	20.759,49
2009	1.600,00	22.400,00	1,04649	23.441,47
2010	1.670,00	23.380,00	1,00000	23.380,00
2011	1.700,00	23.800,00	1,00000	23.800,00
2012	1.300,00	18.200,00	1,00000	18.200,00
2013	1.300,00	18.200,00	1,00000	18.200,00
2014	1.100,00	15.400,00	1,00000	15.400,00
			Σύνολο αποδοχών	251.118,94
			Σύνολο χρόνου (μήνες)	156,00
			Συντάξιμες αποδοχές	1.609,74

Ο υπολογισμός του (Α) τμήματος της επικουρικής σύνταξης για χρόνο ασφάλισης μέχρι τις 31/12/2014 είναι ως εξής:
Οι αποδοχές κάθε έτους από το 2002 έως και το 2014 αναπροσαρμόζονται κατά τη μεταβολή του γενικού ΔτΚ έως και το αμέσως προηγούμενο της συνταξιοδότησης έτος.

Δηλαδή, οι αποδοχές του έτους 2002 αναπροσαρμόζονται με συντελεστή που αφορά το χρονικό διάστημα 2003-2016, οι αποδοχές του έτους 2003 με συντελεστή που αφορά το χρονικό διάστημα 2004-2016 κ.ο.κ.
Οι συντάξιμες αποδοχές ισούνται με το πηλίκο της διαίρεσης του συνόλου των μηνιαίων αποδοχών, αναπροσαρμοσμένων όπως παραπάνω περιγράφεται, δια του συνολικού χρόνου ασφάλισης κατά το παραπάνω διάστημα.
Επί των συνταξίμων αποδοχών εφαρμόζεται συντελεστής 0,45% για κάθε έτος ασφάλισης.

IV. ΣΥΝΤΑΞΙΜΕΣ ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΑΥΤΟΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ & ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ

(υποπερίπτωση βαβ)

Για τους **αυτοαπασχολούμενους και τους ελεύθερους επαγγελματίες**, ως συντάξιμες αποδοχές για τον υπολογισμό του (Α) τμήματος της επικουρικής σύνταξης που αντιστοιχεί σε χρόνο ασφάλισης μέχρι και 31.12.2014, λαμβάνεται υπόψη το εισόδημα του ασφαλισμένου, το οποίο υπόκειται σε εισφορές υπέρ επικουρικής ασφάλισης για το χρονικό διάστημα από 1.1.2002 έως και 31.12.2014.

α. Ως εισόδημα νοείται το ποσό που θα αποτελούσε το **ασφαλιστέο μηνιαίο εισόδημα**, αν εκλαμβανόταν **ως μηνιαία εισφορά το ποσό που πράγματι καταβλήθηκε** για κάθε μήνα ασφάλισης κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα (από το έτος 2002 έως και το έτος 2014). Στο ποσό της ασφαλιστικής εισφοράς που πράγματι καταβλήθηκε για κάθε ασφαλισμένο συνυπολογίζεται, όπου υπήρχε, και η ασφαλιστική εισφορά που έχει καταβληθεί από τον εργοδότη.

Στην κατηγορία αυτή υπάγονται και **οι μισθωτοί** ασφαλισμένοι που χαρακτηρίζονται ως **αμειβόμενοι με κυμαινόμενες αποδοχές**, απασχολούμενοι σε συγκεκριμένες κατηγορίες και ειδικότητες (πχ μπάρμαν), οι οποίοι κατατάσσονταν μέχρι 31.12.2016 σε Ασφαλιστικές Κλάσεις Τεκμαρτών Ημερομισθίων και οι εισφορές τους υπολογίζονταν επί αυτών των κλάσεων. Οι μηνιαίες συντάξιμες αποδοχές τους υπολογίζονται, συνεπώς, ως το γινόμενο των κατά μήνα ημερών ασφάλισης επί το τεκμαρτό ημερομίσθιο που αντιστοιχεί στο έτος αναφοράς.

β. Για τους ασφαλισμένους με ποσό εισφοράς υπέρ επικουρικής ασφάλισης που προκύπτει **ανάλογα με την αξία ή την ποσότητα επί των αγοραζομένων ή πωλουμένων προϊόντων,** ως συντάξιμες αποδοχές – ασφαλιστέο μηνιαίο εισόδημα νοείται ο μέσος όρος μηνιαίων τεκμαρτών αποδοχών που προκύπτουν από την αναγωγή των πραγματικά καταβληθεισών μηνιαίων ασφαλιστικών εισφορών, των ετών 2002 έως και 2014, θεωρώντας ως ποσοστό εισφοράς το 6%

γ. Για τον υπολογισμό των συντάξιμων αποδοχών λαμβάνεται υπόψη το εισόδημα του ασφαλισμένου για κάθε ημερολογιακό έτος, αναπροσαρμοζόμενο **κατά τη μεταβολή του μέσου ετήσιου γενικού δείκτη τιμών καταναλωτή (ΔτΚ)** της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 4387/2016, όπως ισχύει (*σχετ. το με αριθμ. πρωτ. οικ.15726/605/5.4.2017 έγγραφο του Υπουργείου μας, με ΑΔΑ: 7ΙΣΒ465Θ1Ω-ΘΕΒ*).

Παράδειγμα (υπολογισμός του μέχρι 31.12.14 ποσού σύνταξης):

Ιδιοκτήτης ενός πρατηρίου υγρών καυσίμων συνταξιοδοτείται από 1.1.2016 από το ΕΤΕΑΕΠ (τ. ΤΕΑΠΥΚ) με χρόνο ασφάλισης από 1.1.1976 έως 31.12.2015. Για το διάστημα

μέχρι 30.11.2012 το ποσό εισφοράς συνίσταται σε ποσοστό 4,950 τοις χιλίοις επί των ανά λίτρο προ ΦΠΑ τιμών των βενζινών, των πετρελαίων και του υγραερίου, τις οποίες καταβάλλει ο πρατηριούχος στον εν γένει έμπορο βενζίνης, πετρελαίου και υγραερίου για την αγορά των προϊόντων.

Ο υπολογισμός των συντάξιμων αποδοχών του για το χρονικό διάστημα από 1.1.2002 έως και 31.12.2014 διαμορφώνεται ως ακολούθως:
Για κάθε έτος k θεωρούμε σαν ετήσιο ποσό εισφοράς (C_k) το ποσό που έχει καταβληθεί με την αγορά των καυσίμων. Το ποσό αυτό διαιρείται με 6% για να προκύψουν οι ετήσιες αποδοχές A_k.

$$A_k = C_k/6\%$$

Για το διάστημα από 1.12.2012 και εφεξής ως μηνιαίες συντάξιμες αποδοχές νοούνται τα ποσά των ασφαλιστικών κατηγοριών, όπως κάθε φορά διαμορφώνονται, επί των οποίων υπολογίζεται το ποσοστό εισφοράς κλάδου επικουρικής σύνταξης (6%). Στο παράδειγμα που ακολουθεί, η ασφαλιστική κατηγορία είναι η 12^{η} (2.317,62 €).
Ο υπολογισμός των συντάξιμων αποδοχών του για επικουρική ασφάλιση από το έτος 2002 έως το έτος 2014 διαμορφώνεται ως εξής:

Έτος	Ετήσιες αποδοχές	Σωρευτικός ΔτΚ για συνταξιοδότηση το έτος 2015	Ετήσιες αποδοχές αναπρ/σμένες με το ΔτΚ
2002	39.600,00	1,30263	51.584,04
2003	43.800,00	1,24819	54.670,52
2004	45.600,00	1,21301	55.313,17
2005	42.600,00	1,17199	49.926,71
2006	41.400,00	1,13565	47.015,82
2007	37.200,00	1,10364	41.055,49
2008	35.400,00	1,05916	37.494,18
2009	33.000,00	1,04649	34.534,31
2010	30.000,00	1,00000	30.000,00
2011	28.200,00	1,00000	28.200,00
2012	24.317,62	1,00000	24.317,62
2013	27.811,44	1,00000	27.811,44
2014	27.811,44	1,00000	27.811,44
		Σύνολο αποδοχών	509.734,75
		Σύνολο χρόνου (μήνες)	156,00
		Συντάξιμες αποδοχές	3.267,53

Επί των συνταξίμων αποδοχών εφαρμόζεται συντελεστής 0,45% για κάθε έτος ασφάλισης.

VI. ΣΥΝΤΑΞΙΜΕΣ ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ 5 ΕΤΩΝ – ΠΛΑΣΜΑΤΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

1. Υποπερίπτωση βαγ (συντάξιμες αποδοχές 5ετίας)

Σύμφωνα με την υποπερίπτωση βαγ του άρθρου 42 παρ. 5β του ν. 4052/2012, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 16 του ν. 4488/2017, **αν** για τον προσδιορισμό των συντάξιμων αποδοχών σύμφωνα με τα ανωτέρω **δεν προκύπτουν ασφαλιστικά στοιχεία**

από πραγματικό ή πλασματικό χρόνο ασφάλισης ή από προαιρετική ασφάλιση, για χρονικό διάστημα **τουλάχιστον πέντε (5) ετών από 1.1.2002 μέχρι και 31.12.2014**, τότε για τον υπολογισμό του (Α) τμήματος της επικουρικής σύνταξης που αντιστοιχεί στο χρόνο ασφάλισης έως και 31.12.2014, **αναζητούνται τα ασφαλιστικά στοιχεία** και κατά το **πριν το έτος 2002** χρονικό διάστημα **μέχρι τη συμπλήρωση συνολικά πέντε (5) ετών**.

Παράδειγμα (υπολογισμός του μέχρι 31.12.14 ποσού σύνταξης):

Μισθωτός, ασφαλισμένος στο ΕΤΕΑΕΠ (τ. ΕΤΕΑΜ), με χρόνο επικουρικής ασφάλισης από 01/07/1988 έως 31/10/2003, συνέχισε εργαζόμενος ως ελεύθερος επαγγελματίας χωρίς αντίστοιχη επικουρική ασφάλιση έως την 30/10/2016 και υπέβαλλε αίτηση συνταξιοδότησης την 02/12/2016, συνταξιοδοτούμενος από την ίδια ημερομηνία.
Ο υπολογισμός των συντάξιμων αποδοχών του θα γίνει βάσει των μηνιαίων αποδοχών του επί των οποίων έγιναν κρατήσεις για επικουρική ασφάλιση.
Επειδή στο χρονικό διάστημα από το έτος 2002 έως και το έτος 2014 δεν συμπληρώνονται 5 έτη (αλλά 1 έτος και 10 μήνες), για την άντληση στοιχείων για τον προσδιορισμό των συντάξιμων αποδοχών θα αναζητηθούν σχετικά στοιχεία από το αμέσως προηγούμενο χρονικό διάστημα και, συγκεκριμένα, από 01/11/1998 έως 31/12/2001. Έτσι, το συνολικό χρονικό διάστημα αναφοράς είναι από 01/11/1998 έως 31/10/2003:

Έτος	Μηνιαίες αποδοχές	Ετήσιες αποδοχές	Σωρευτικός ΔτΚ για συνταξιοδότηση το έτος 2016	Ετήσιες αποδοχές αναπρ/σμένες με το ΔτΚ
1998	850,00	2.550,00	1,47750	3.767,62
1999	950,00	13.300,00	1,44006	19.152,78
2000	1.000,00	14.000,00	1,39541	19.535,68
2001	1.200,00	16.800,00	1,34952	22.671,97
2002	1.300,00	18.200,00	1,30263	23.707,81
2003	1.420,00	17.040,00	1,25858	21.446,15
			Σύνολο αποδοχών	110.282,01
			Σύνολο χρόνου (μήνες)	60,00
			Συντάξιμες αποδοχές	1.838,03

Ο υπολογισμός της επικουρικής του σύνταξης, που αφορά μόνο χρόνο ασφάλισης μέχρι τις 31/12/2014, είναι ως εξής:
Οι αποδοχές κάθε έτους από το 1988 έως και το 2003 αναπροσαρμόζονται κατά τη μεταβολή του γενικού ΔτΚ έως και το αμέσως προηγούμενο της συνταξιοδότησης έτος.
Δηλαδή, οι αποδοχές του έτους 1998 αναπροσαρμόζονται με συντελεστή που αφορά το χρονικό διάστημα 1999-2015, οι αποδοχές του έτους 1999 με συντελεστή που αφορά το χρονικό διάστημα 2000-2015 κ.ο.κ.
Οι συντάξιμες αποδοχές ισούνται με το πηλίκο της διαίρεσης του συνόλου των μηνιαίων αποδοχών, αναπροσαρμοσμένων όπως παραπάνω περιγράφεται, δια του συνολικού χρόνου ασφάλισης κατά το παραπάνω διάστημα.
Επί των συνταξίμων αποδοχών εφαρμόζεται συντελεστής 0,45% για κάθε έτος ασφάλισης.

2. Υποπερίπτωση βαδ (πλασματικοί χρόνοι)

Σύμφωνα με την υποπερίπτωση βαδ του άρθρου 42 παρ. 5β του ν. 4052/2012, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 16 του ν. 4488/2017, ως συντάξιμες αποδοχές που αφορούν χρόνο ασφάλισης που αναγνωρίζεται πλασματικά, ύστερα από την καταβολή του προβλεπόμενου ποσού εξαγοράς, ορίζεται το ποσό που θα αποτελούσε το μηνιαίο μισθό – εισόδημα, αν εκλαμβανόταν **ως μηνιαία εισφορά το ποσό που καταβλήθηκε** για την εξαγορά κάθε μήνα ασφάλισης.

Σημειώνεται ότι οι συντάξιμες αποδοχές υπολογίζονται στο αρχικό ποσό εξαγοράς, πριν την εφαρμογή τυχόν έκπτωσης που παρέχεται σε περίπτωση εφάπαξ καταβολής του ποσού.

Επίσης, το ποσό των συνταξίμων αποδοχών, που αφορούν το χρόνο ασφάλισης που αναγνωρίζεται ως πλασματικός, θα ληφθεί υπόψη για τον υπολογισμό του (Α) τμήματος της επικουρικής σύνταξης που αντιστοιχεί στο χρόνο ασφάλισης από 1.1.2002 έως και 31.12.2014, **εφόσον η αίτηση αναγνώρισης έχει υποβληθεί** κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, ήτοι **από 1.1.2002 έως και 31.12.2014** και θα αναπροσαρμοστεί με βάση τη μεταβολή του μέσου ετήσιου γενικού δείκτη τιμών καταναλωτή (ΔτΚ) της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής.

Στο δεύτερο εδάφιο της υποπερίπτωσης βαδ προβλέπεται ρητά ότι οι πλασματικοί χρόνοι που αναγνωρίστηκαν χωρίς εξαγορά (π.χ. χρόνος επιδότησης λόγω ασθένειας και χρόνος επιδότησης λόγω τακτικής ανεργίας) δεν συνυπολογίζονται για τον υπολογισμό του ποσού του ανωτέρω (Α) τμήματος της επικουρικής σύνταξης.

Παράδειγμα (υπολογισμός του μέχρι 31.12.14 ποσού σύνταξης):

Μισθωτός, ασφαλισμένος στο ΕΤΕΑΕΠ (τ. ΤΕΑΠΟΖΟ) για το χρονικό διάστημα από 01/06/1994 έως 31/12/2005, το 2014 αναγνωρίζει στο ΕΤΕΑΕΠ (τ. ΤΕΑΠΟΖΟ) πλασματικό χρόνο σπουδών 4 ετών, καταβάλλοντας το ανάλογο ποσό εξαγοράς και υποβάλλει αίτηση συνταξιοδότησης την 12/5/2015, με έναρξη καταβολής της επικουρικής του σύνταξης την ίδια ημερομηνία.
Ο υπολογισμός των συντάξιμων αποδοχών του θα γίνει βάσει των μηνιαίων αποδοχών επί των οποίων έγιναν κρατήσεις για επικουρική ασφάλιση το χρονικό διάστημα από 01/01/2002 έως 31/12/2005, ενώ για το χρόνο που εξαγοράστηκε το 2014, ως αποδοχές ορίζεται το ποσό που θα αποτελούσε τον ασφαλιστέο μηνιαίο μισθό, αν εκλαμβανόταν ως μηνιαία εισφορά το ποσό που καταβλήθηκε για την εξαγορά κάθε μήνα ασφάλισης.
Ο υπολογισμός των συντάξιμων αποδοχών του θα γίνει βάσει των μηνιαίων αποδοχών του από το έτος 2002 έως και το έτος 2014:

Έτος	Μηνιαίες αποδοχές	Ετήσιες αποδοχές	Σωρευτικός ΔτΚ για συνταξιοδότηση το έτος 2014	Ετήσιες αποδοχές αναπρ/σμένες με το ΔτΚ
2002	860,00	12.040,00	1,32564	15.960,69
2003	950,00	13.300,00	1,28081	17.034,78
2004	1.100,00	15.400,00	1,24471	19.168,59
2005	1.150,00	16.100,00	1,20262	19.362,22
2014*	1.150,00	55.200,00	1,00000	55.200,00
			Σύνολο αποδοχών	126.726,28

			Σύνολο χρόνου (μήνες)	96,00
			Συντάξιμες αποδοχές	1.320,07

** Εξαγορά 4 ετών πλασματικού χρόνου ασφάλισης*

Ο υπολογισμός της επικουρικής του σύνταξης που αφορά χρόνο ασφάλισης μέχρι τις 31/12/2014 είναι ως εξής:

Οι αποδοχές κάθε έτους από το 2002 έως και το 2014 αναπροσαρμόζονται κατά τη μεταβολή του γενικού ΔτΚ έως και το αμέσως προηγούμενο της συνταξιοδότησης έτος.

Δηλαδή, οι αποδοχές του έτους 2002 αναπροσαρμόζονται με συντελεστή που αφορά το χρονικό διάστημα 2003-2014, οι αποδοχές του έτους 2003 με συντελεστή που αφορά το χρονικό διάστημα 2004-2014 κ.ο.κ.

Οι συντάξιμες αποδοχές ισούνται με το πηλίκο της διαίρεσης του συνόλου των μηνιαίων αποδοχών, αναπροσαρμοσμένων όπως παραπάνω περιγράφεται, δια του συνολικού χρόνου ασφάλισης κατά το παραπάνω διάστημα.

Επί των συνταξίμων αποδοχών εφαρμόζεται συντελεστής 0,45% για κάθε έτος ασφάλισης.

VII. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ επί των συνταξίμων αποδοχών

1. Οι συντάξιμες αποδοχές αναπροσαρμόζονται έως και το προηγούμενο της συνταξιοδότησης έτος.

2. Στην περίπτωση μισθωτών ασφαλισμένων που έχουν καταβληθεί ασφαλιστικές εισφορές επί των δώρων εορτών και επιδόματος αδείας, για τον καθορισμό των συντάξιμων αποδοχών συνυπολογίζονται και οι ασφαλιστικές εισφορές που έχουν καταβληθεί επί των ποσών αυτών, και θεωρείται ότι προσαυξάνουν τις μηνιαίες αποδοχές του μήνα που καταβλήθηκαν.

3. Σε περίπτωση που δεν συμπληρώνεται ακέραιος αριθμός ετών ασφάλισης για το χρονικό διάστημα μέχρι 31.12.2014, για παράδειγμα ο ασφαλισμένος συμπληρώνει 30 έτη ασφάλισης 6 μήνες και 10 ημέρες ασφάλισης, για το χρονικό διάστημα πέραν του πλήρους έτους, δηλαδή για το διάστημα των 6 μηνών και 10 ημερών (6 Χ 25 + 10 = 160 ημέρες), λαμβάνει αναλογία του ποσοστού αναπλήρωσης, θεωρώντας ότι το έτος αντιστοιχεί σε 12 μήνες και κάθε μήνας σε 25 ημέρες ασφάλισης, δηλαδή στην προκειμένη περίπτωση το ποσοστό αναπλήρωσης, που αντιστοιχεί στο χρόνο ασφάλισης μέχρι και 31.12.2014, καθορίζεται σε 13,74% (0,45% Χ 30 + 0,45% Χ 160/300).

4. Στο συνημμένο Παράρτημα παρατίθεται πίνακας με την εξέλιξη των ετήσιων μεταβολών του γενικού ΔτΚ της ΕΛΣΤΑΤ.

Εσωτερική διανομή:

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υφυπουργού κ. Πετρόπουλου
3. Γραφείο κας Γενικής Γραμματέως ΚΑ
4. Γραφείο Γενικού Δ/ντη ΚΑ
5. Γραφείο Γενικής Δ/ντριας Οικον. Υπηρεσιών
6. Όλες τις Δ/νσεις & αυτοτελή τμήματα της ΓΓΚΑ
7. Δ/νση Οικον. Εποπτείας & Επιθεώρησης Ν.Π.
8. Τμήμα Γραμματείας & Ενημέρωσης του Πολίτη (ΙΡΙΔΑ)
9. Δ/νση Πρόσθετης Ασφάλισης

Τμήματα Α΄ & Β΄ (3 αντίγραφα)

Ο Υφυπουργός
Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης
& Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Αναστάσιος Πετρόπουλος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Πίνακας Ι. Εξέλιξη ετήσιων μεταβολών Γενικού Δείκτη Τιμών Καταναλωτή
(Έτος βάσης : 2009=100,0)

Έτος	Σύγκριση **δείκτη Δεκεμβρίου** κάθε έτους με τον αντίστοιχο δείκτη του προηγούμενου έτους		Σύγκριση **μέσου ετήσιου δείκτη** κάθε έτους, με τον αντίστοιχο δείκτη του προηγούμενου έτους	
	Δείκτης Δεκ.	Μεταβολή %	Μέσος ετήσιος δείκτης	**Μεταβολή %**
1959	1,163	—	1,155	—
1960	1,204	3,5	1,175	**1,7**
1961	1,195	-0,8	1,196	**1,8**
1962	1,215	1,7	1,192	**-0,3**
1963	1,231	1,3	1,228	**3,0**
1964	1,249	1,5	1,238	**0,9**
1965	1,311	4,9	1,276	**3,0**
1966	1,372	4,7	1,339	**4,9**
1967	1,354	-1,3	1,362	**1,7**
1968	1,390	2,7	1,367	**0,3**
1969	1,420	2,1	1,400	**2,5**
1970	1,472	3,7	1,442	**3,0**
1971	1,515	2,9	1,486	**3,0**
1972	1,615	6,6	1,550	**4,3**
1973	2,110	30,7	1,790	**15,5**
1974	2,394	13,5	2,271	**26,9**
1975	2,769	15,7	2,575	**13,4**
1976	3,094	11,7	2,918	**13,3**
1977	3,489	12,8	3,273	**12,2**
1978	3,891	11,5	3,683	**12,5**
1979	4,854	24,8	4,385	**19,0**
1980	6,127	26,2	5,476	**24,9**
1981	7,505	22,5	6,815	**24,5**
1982	8,935	19,0	8,255	**21,1**
1983	10,735	20,2	9,921	**20,2**
1984	12,673	18,0	11,752	**18,5**
1985	15,818	24,8	14,021	**19,3**
1986	18,508	17,0	17,248	**23,0**
1987	21,425	15,8	20,077	**16,4**
1988	24,418	14,0	22,791	**13,5**
1989	28,043	14,8	25,913	**13,7**

1990	34,460	22,9	31,209	**20,4**
1991	40,669	18,0	37,280	**19,5**
1992	46,526	14,4	43,199	**15,9**
1993	52,116	12,0	49,425	**14,4**
1994	57,675	10,7	54,799	**10,9**
1995	62,244	7,9	59,696	**8,9**
1996	66,782	7,3	64,587	**8,2**
1997	69,930	4,7	68,163	**5,5**
1998	72,636	3,9	71,412	**4,8**
1999	74,630	2,7	73,294	**2,6**
2000	77,544	3,9	75,604	**3,2**
2001	79,906	3,0	78,155	**3,4**
2002	82,612	3,4	80,991	**3,6**
2003	85,153	3,1	83,851	**3,5**
2004	87,786	3,1	86,282	**2,9**
2005	90,966	3,6	89,341	**3,5**
2006	93,612	2,9	92,196	**3,2**
2007	97,247	3,9	94,865	**2,9**
2008	99,159	2,0	98,804	**4,2**
2009	101,778	2,6	100,000	**1,2**
2010	107,044	5,2	104,713	**4,7**
2011	109,629	2,4	108,200	**3,3**
2012	110,510	0,8	109,824	**1,5**
2013	108,621	-1,7	108,813	**-0,9**
2014	105,789	-2,6	107,385	**-1,3**
2015	105,612	-0,2	105,521	**-1,7**
2016	105,636	0,0	104,649	**-0,8**